

Załącznik
do uchwały Nr 52/264/25
Zarządu Powiatu Grajewskiego
z dnia 22 kwietnia 2025 r.

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU
OCHRONY ŚRODOWISKA
POWIATU GRAJEWSKIEGO NA LATA 2016 - 2023
W LATACH 2022 – 2023

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Grajewskiego na lata 2016-2023” został opracowany zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.). W myśl przytoczonego przepisu raport sporządzony jest za okres dwóch lat tj. lat 2022 i 2023. Ponadto, obowiązkiem Zarządu Powiatu Grajewskiego jest przedstawienie Raportu Radzie Powiatu Grajewskiego.

Zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt 7 lit. a tiret drugie ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm), Starosta Grajewski ma obowiązek zamieścić w Biuletynie Informacji Publicznej raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Grajewskiego na lata 2016-2023” za lata 2022-2023 tak, aby każdy mieszkaniec mógł zweryfikować stopień realizacji zamierzeń Powiatu w zakresie ochrony środowiska.

Głównym celem sporządzonego raportu jest ocena stopnia realizacji założonych celów oraz podsumowanie efektów działań wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska Powiatu Grajewskiego na lata 2016-2023”, jakie miały miejsce w latach 2022-2023. Program Ochrony Środowiska Powiatu Grajewskiego na lata 2016-2023 został uchwalony przez Radę Powiatu Grajewskiego uchwałą Nr XXVI/134/16 z dnia 29 listopada 2016r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Grajewskiego na lata 2016-2023”.

Podstawą tworzenia Programu Ochrony Środowiska Powiatu Grajewskiego było planowanie strategiczne, które określa długoterminową wizję i misję Powiatu oraz wyznacza cele strategiczne. Program Ochrony Środowiska Powiatu Grajewskiego jest dokumentem strategicznym i nie stanowi przepisów prawa miejscowego. W dokumencie wyznaczono cele, kierunki i zadania, jakie powinien realizować samorząd w celu zachowania i poprawy stanu środowiska na terenie powiatu grajewskiego. Wyboru priorytetów ekologicznych dokonano w oparciu o diagnozę stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie powiatu grajewskiego, uwarunkowania zewnętrzne (obowiązujące akty prawne) i wewnętrzne, a także inne wymagania w zakresie jakości środowiska.

Nadrzędnym celem Programu był: *zrównoważony rozwój powiatu grajewskiego szansą na poprawę i promocję środowiska naturalnego*. Powyższy nadrzędny cel był realizowany poprzez cele i zadania ekologiczne Powiatu, które są zgodne ze Strategią „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.”, „Polityką ekologiczną państwa” i aktualnym Programem Ochrony Środowiska województwa podlaskiego. Realizacja Programu odbyła się w oparciu o cele zakładane do realizacji w latach 2016 – 2023.

Zgodnie z powyższym w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Grajewskiego na lata 2016-2023 wyznaczono następujące obszary, cele i kierunki interwencji:

1) Obszar interwencji: **Ochrona klimatu i jakości powietrza**

a) Cele:

- Spełnienie wymagań w zakresie jakości powietrza,
- Poprawa efektywności energetycznej,
- Wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, jako działania adaptacyjne do zmian klimatu.

b) Kierunki:

- Modernizacja transportu w kierunku transportu niskoemisyjnego,
- Opracowanie i aktualizacja programów w zakresie ochrony powietrza,
- Monitoring powietrza,
- Edukacja społeczeństwa w zakresie ochrony powietrza i przeciwdziałania zmianom klimatu,
- Rozbudowa przesyłowej i dystrybucyjnej sieci ciepłowniczej i gazowej,
- Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i prywatnym, w tym termomodernizacja i wymiana oświetlenia,
- Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych (słońca, wiatru, wody, biomasy i biogazu) do produkcji energii elektrycznej i ciepłej.

2) Obszar interwencji: **Zagrożenia hałasem**

a) Cele:

Ograniczenie emisji hałasu.

b) Kierunki:

- Uwzględnienie aspektów związanych z ponadnormatywnym hałasem w zagospodarowaniu przestrzennym,
- Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej, realizowana z uwzględnieniem konieczności ograniczenia presji na środowisko oraz życie i zdrowie ludzi (w tym usprawnienie organizacji ruchu),
- Eliminacja zagrożenia mieszkańców powiatu nadmiernym hałasem,
- Opracowanie i aktualizacja programów ochrony przed hałasem (w tym aktualizacja map akustycznych),

- Monitoring hałasu komunikacyjnego i kontynuacja kontroli jednostek gospodarczych w zakresie emitowanego hałasu.

3) Obszar interwencji: **Pola elektromagnetyczne**

a) Cele:

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi,

b) Kierunki:

- Planowanie przestrzenne z uwzględnieniem ochrony przed polami elektromagnetycznymi,
- Monitoring natężeń pól elektromagnetycznych.

4) Obszar interwencji: **Gospodarowanie wodami**

a) Cele:

Ograniczanie ryzyka powodziowego i przeciwdziałanie suszy i deficytowi wody, jako adaptacja do zmieniających się warunków klimatycznych,

b) Kierunki:

- Ochrona zasobów wodnych (w tym ochrona naturalnej hydromorfologii cieków),
- Budowa i odtwarzanie systemów i urządzeń melioracji wodnych (w tym niezbędnych do realizacji zrównoważonego rolnictwa) oraz pozostałej infrastruktury służącej do retencjonowania, regulacji i ochrony zasobów wód,
- Odtwarzanie ciągłości ekologicznej i renaturalizacja rzek,
- Ograniczenie presji rolnictwa na wody,
- Planowanie przestrzenne jako instrument w zakresie gospodarowania wodami,
- Monitoring wód,
- Edukacja ekologiczna w zakresie gospodarowania wodami.

5) Obszar interwencji: **Gospodarka wodno-ściekowa**

a) Cele:

- Racjonalizacja gospodarowania zasobami wodnymi i zapewnienie dobrej jakości wody pitnej,
- Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych,

b) Kierunki:

- Rozbudowa i modernizacja ujęć wody oraz stacji uzdatniania,
- Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej z uwzględnieniem konieczności ograniczania strat wody,

- Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego ograniczeń związanych z zaopatrzeniem w wodę,
- Realizacja projektów stacji w zabudowie rozproszonej,
- Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej (sanitarnej i deszczowej),
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja działań w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- Monitoring wód oraz kontrola jakości wody wodociągowej przeznaczonej do spożycia,
- Edukacja społeczeństwa w zakresie gospodarki wodno- ściekowej.

6) Obszar interwencji: **Zasoby geologiczne**

a) Cele:

Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin,

b) Kierunki:

- Ograniczenie presji wywieranej na środowisko i ludność lokalną podczas prowadzenia prac geologicznych oraz eksploatacji i magazynowania kopalin, w tym monitorowanie wydobycia,
- Planowanie przestrzenne z uwzględnieniem zrównoważonego gospodarowania kopalinami,
- Edukacja społeczeństwa w zakresie gospodarowania zasobami geologicznymi.

7) Obszar interwencji: **Gleby**

a) Cele:

Zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi,

b) Kierunki:

- Rekultywacja terenów zdegradowanych lub zdewastowanych w celu przywrócenia im wartości użytkowych lub przyrodniczych, w tym rekultywacje z wykorzystaniem odpadów,
- Przeciwdziałanie degradacji gleb i powierzchni ziemi,
- Monitoring gleb i powierzchni ziemi,
- Edukacja społeczeństwa w zakresie ochrony gleb i powierzchni ziemi.

8) Obszar interwencji: **Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów**

a) Cele:

Racjonalne gospodarowanie odpadami,

b) Kierunki:

- Zapewnienie funkcjonowania systemu selektywnego zbierania/odbioru odpadów komunalnych,
- Zapewnienie sprawnego funkcjonowania procesów odzysku i recyklingu (w tym ograniczenie masy odpadów składowanych),
- Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury służącej składowaniu odpadów,
- Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest,
- Monitoring gospodarki odpadami,
- Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów i gospodarki odpadami.

9) Obszar interwencji: **Zasoby przyrodnicze**

a) Cele:

- Zachowanie różnorodności biologicznej, poprzez przywracanie/utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków,
- Adaptacja do zmian klimatu w zakresie zasobów przyrodniczych,
- Ochrona krajobrazu naturalnego i kulturowego,
- Podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i zainteresowania środowiskiem przyrodniczym,

b) Kierunki:

- Aktualizacja inwentaryzacji oraz stworzenie spójnego systemu informacji, opartego o technologie informatyczne, o zasobach gatunków i siedlisk przyrodniczych wraz z wyceną wartości środowiska przyrodniczego,
- Planowanie działań ochronnych na terenach przyrodniczo cennych,
- Zwiększanie powierzchni obszarowych form ochrony przyrody i krajobrazu,
- Ochrona siedlisk i gatunków,
- Wielofunkcyjna, zrównoważona gospodarka leśna,
- Racjonalna gospodarka łowiecka służąca ochronie środowiska,
- Minimalizacja ryzyka wprowadzenia do środowiska gatunków obcych oraz usuwanie, kontrola i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się gatunków obcych,
- Powiązanie systemów dolin rzecznych (jako naturalnych korytarzy ekologicznych) z zarządzaniem ryzykiem powodziowym, systemem obszarów chronionych i programem zwiększania możliwości retencyjnych, poprzez wykorzystanie naturalnych uwarunkowań terenu,

- Monitoring przyrodniczy różnorodności biologicznej i krajobrazowej w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska,
- Zarządzanie środowiskiem,
- Racjonalne powiększanie zasobów leśnych i dostosowanie składu gatunkowego drzewostanu do siedliska oraz zwiększanie różnorodności biocenoz leśnych, z uwzględnieniem gatunków odpornych na susze i podtopienia,
- Zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów,
- Planowanie przestrzenne jako instrument w zakresie gospodarowania środowiskiem,
- Podejmowanie działań edukacyjnych służących ochronie i zachowaniu bioróżnorodności i dziedzictwa kulturowego oraz zagwarantowanie udziału społeczeństwa w ochronie środowiska i dostępu do informacji o środowisku.

10) Obszar interwencji: **Zagrożenia poważnymi awariami**

a) Cele:

- Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym,
- Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego,
- Monitoring obszarów zagrożonych występowaniem poważnych awarii.

b) Kierunki:

- Wspieranie działania jednostek reagowania kryzysowego,
- Zapobieganie sytuacjom kryzysowym poprzez kompleksowe działania prewencyjne,
- Ograniczenie występowania poważnych awarii.

Powiat grajewski położony jest w północno-zachodniej części województwa podlaskiego. Od północy powiat grajewski sąsiaduje z województwem warmińsko-mazurskim oraz powiatami augustowskim, od wschodu z powiatem monieckim, a na południu z powiatami kolneńskim i łomżyńskim. W skład powiatu wchodzi 6 gmin: miasto Grajewo, miasto i gmina Rajgród, miasto i gmina Szczuczyn oraz gminy wiejskie: Grajewo, Radziłów i Wąsosz.

Przy opracowywaniu niniejszego raportu wykorzystano materiały i informacje świadczące o stanie środowiska naturalnego na terenie powiatu grajewskiego w latach 2022 – 2023, były to głównie dane udostępnione przez:

- Starostwo Powiatowe w Grajewie,
- Urząd Miasta Grajewo,

- Urząd Miejski w Szczuczynie,
- Urząd Miejski w Rajgrodzie,
- Urząd Gminy Grajewo,
- Urząd Gminy Radziłów,
- Urząd Gminy Wąsosz,
- Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego Departament Infrastruktury i Transportu w Białymstoku,
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku,
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Białymstoku Zarząd Zlewni w Augustowie,
- Biebrzański Park Narodowy,
- Nadleśnictwo Rajgród,
- Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Grajewie,
- BIOM sp. z o.o. z siedzibą w Dolistowie Starym.

Dla każdego z celów przedstawionych w Programie określono wskaźniki realizacji. Dla każdego wskaźnika wskazano wartość bazową oraz wartość docelową przewidywaną do osiągnięcia.

Poniższa tabela przedstawia 10 obszarów interwencji w latach 2022-2023, osiągnięte wartości i wartości docelowe.

Obszar interwencji	Wskaźniki monitorowania stanu środowiska	Jednostka miary	Wartość bazowa (2014 r.)	Wartość 2022 rok	Wartość 2023 rok	Wartość docelowa
Ochrona klimatu i jakość powietrza	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów uciążliwych	Mg/rok	69 938	323 368 ^a	280 503	Poniżej 69 938
	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	267	94 ^b	69	Poniżej 267

Zagrożenia hałasem	Długość dróg o nawierzchni ulepszonej utwardzonej (drogi gminne i powiatowe razem)	km	488,7	573,9	603,1	Powyżej 488,7
Pola elektromagnetyczne	Punkty w których zaobserwowano przekroczenia wartości dopuszczalnej	szt.	0	0 ^c	0	0,00
Gospodarowanie wodami	Udział JCW (jednolite części wód) o dobrym stanie	%	0	nie badano	nie badano	Powyżej 0
	Udział JCW o stanie chemicznym dobrym	%	80	37	59	Powyżej 80
Gospodarka wodno-ściekowa	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej ogółem	hm ³	4,1	3,7	3,9	Poniżej 4,1
	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	%	19,4	31,3	34,8	Poniżej 19,4
	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków	%	43,8	58,2	58,3	Powyżej 43,8
	Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM	osoba	38 735	38 405	38 405	Powyżej 38 735,00
	Długość sieci kanalizacyjnej	km	102,8	121,7	132,2	Powyżej 102,80
	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	610,3	653,8	656,7	Powyżej 610,30
	Liczba miast obsługiwanych przez oczyszczalnie	szt.	3	3	3	3,00
Zasoby geologiczne	Powierzchnia użytków kopalnych	ha	65	22,65	21,15	65,00
	Liczba eksploatowanych złóż kopalin	szt.	13	14	13	13,00
Gleby	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych w ciągu roku	ha	4,38	20,93	0	Powyżej 4,38

	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji	ha	111,52	87,23	87,23	Poniżej 111,52
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Odpady wytworzone w ciągu roku poddane odzyskowi (przemysłowe)	tys. ton	80,1	13,5	25	Powyżej 80,1
	Tereny składowisk niezrekultywowane	ha	0	0	0	0,00
Zasoby przyrodnicze	Poziom lesistości	%	22,8	22,9	22,9	Powyżej 22,8
	Powierzchnia lasów	ha	22 051,09	22 420,54	22 417,60	Powyżej 22 051,09
	Powierzchnia gruntów zadrzewionych i zakrzewionych	ha	1 037	1 141	1 090	Powyżej 1 037
	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej ogółem	ha	35,57	35	38,09	Powyżej 35,57
	Powierzchnia obiektów i obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych ogółem	ha	18 900	17 779,64 ^e	17 779,64 ^e	Powyżej 18 900
	Liczba pomników przyrody	szt.	19	16 ^f	16 ^f	Powyżej 19
	Powierzchnia gruntów zalesionych	ha	0	0	2,16	Powyżej 0
Zagrożenia poważnymi awariami	Liczba wystąpienia przypadków poważnych awarii	szt.	0	0	0	0,00

a – emisja gazowa spowodowana jest wysoką emisją dwutlenku węgla i brakiem urządzeń do jego redukcji, wartość 323 368 ton w 2022 roku stanowiła 16,9 %, a wartość 280 503 ton w 2023 roku stanowiła ok. 15,5 % emisji gazowej województwa podlaskiego; największa emisja gazowa przypadała w powiecie na dział wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz i wodę oraz z zakładów produkcyjnych: Pfleiderer Grajewo Sp. z o.o., Pfleiderer MDF Grajewo Sp. z o.o.;

b – emisje pyłowe są skutecznie redukowane w urządzeniach odpylających w ostatnich latach, wartość 94 ton w 2022 roku stanowiła 21,5 %, a wartość 69 ton w 2023 roku stanowiła ok. 19,3 % emisji pyłowej województwa podlaskiego,

w porównaniu do poprzednich lat (2018 r.-223 ton, 2019 r.-213 ton) nastąpił spadek emisji pyłowych, co między innymi było spowodowane likwidacją w Spółdzielni Mleczarskiej „MLEKPOL” starej kotłowni węglowej i zamontowaniem w 2020 roku nowej kotłowni gazowo – olejowej, znacznie spadła w tej instalacji emisja do powietrza,

c – dopuszczalne natężenie pola elektromagnetycznego wynosi – od dnia 01.01.2020 roku - 61 V/m dla składowej elektrycznej pola,

d – w ostatnich latach znacznie spadła ilość wytworzonych odpadów, a co za tym idzie również wytworzonych odpadów przemysłowych i przekazanych do odzysku lub unieszkodliwiania (przetwarzania) innym podmiotom (w porównaniu do roku 2014 – 122 tys. ton odpadów wytworzonych),

e – w 2015 roku nastąpiło połączenie dwóch form ochrony: Obszaru Chronionego Krajobrazu „Jeziora Rajgrodzkiego” i Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierza Rajgrodzkiego” w Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Rajgrodzkie”;

f – obecnie w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody ujętych jest 16 pomników przyrody na terenie powiatu grajewskiego.

W ramach zadań własnych powiatu zrealizowano 18 zadań w Powiecie Grajewskim w latach 2022 – 2023. Większość z nich dotyczy działań o charakterze inwestycyjnym. Większość zadań realizowanych przez Powiat Grajewski była realizowana we współpracy z jednostkami samorządowymi. Finansowanie zadań odbyło się ze środków własnych powiatu, środków gminnych i pozyskanych funduszy zewnętrznych. Poniżej przedstawiono harmonogram zrealizowanych zadań własnych Powiatu Grajewskiego w latach 2022 – 2023.

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Termin realizacji (rok)	Koszt	Źródła finansowania
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Adaptacja starej sali gimnastycznej w Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie na potrzeby Grajewskiego Centrum Edukacji Obronnej	2021-2022	4 149 000,00 zł	środki własne, środki z FRKF, środki z RFIL
	Przebudowa dworu w Nieckowie Etap I	2022	2 059 138,00 zł	środki własne, środki Fundacji Most the Most
Zagrożenia hałasem	Rozbudowa DP nr 1823B w Rydzewie - Pieniążek (asfalt)	2021-2022	2 401 575,00 zł	środki własne, środki gminne, środki z RFRD
	Budowa przejścia dla pieszych na ul. Piaski w Rajgrodzie w km 0+002,5 DP nr 2657B (asfalt)	2021-2022	121 770,00 zł	środki własne, środki gminne, środki z RFRD
	Przebudowa przejścia dla pieszych w m. Tama w km 24+254 DP nr 1787B (asfalt)	2021-2022	504 300,00 zł	środki własne, środki gminne, środki z RFRD
	Budowa przejścia dla pieszych w m. Czarna Wieś w km 23+711 DP nr 1787B (asfalt)	2021-2022	469 860,00 zł	środki własne, środki gminne, środki z RFRD

Gospodarka wodno - ściekowa	Przebudowa przejścia dla pieszych w m. Ruda w km 0+077 DP nr 1798B (asfalt)	2021-2022	315 768,00 zł	środki własne, środki gminne, środki z RFRD
	Budowa 2 przejść dla pieszych w m. Nieciki w km 2+529 i 2+729 DP nr 1827B (asfalt)	2021-2022	679 746,00 zł	środki własne, środki gminne, środki z RFRD
	Budowa przejścia dla pieszych w m. Ruda w km 0+636 DP nr 1798B (asfalt)	2021-2022	356 666,54 zł	środki własne, środki gminne, środki z RFRD
	Przebudowa DP nr 1787B polegająca na wykonaniu ścieżki pieszo-rowerowej na odc. Tama – Czarna Wieś (asfalt)	2022	218 679,00 zł	środki własne, środki gminne
	Przebudowa DP nr 1809B na odc. Pieniążki-Białaszewo i Białaszewo-DW 668	2022-2023	7 900 703,00 zł	środki własne, środki gminne, środki z FWGiP, środki z RFRD, środki z budżetu państwa
	Przebudowa przejścia dla pieszych na starodrożu DO 61 w Szczuczynie - ul. Jana Kilińskiego w km 3+169	2022	120 593,01 zł	środki własne, środki z Rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniejsz im. Władysława Stasiaka na lata 2022-2024
	Budowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 1812B w Wąsoszu w km 5+871,5	2022	131 095,00 zł	
	Budowa przejścia dla pieszych na starodrożu DK 61 w Szczuczynie – ul. Jana Kilińskiego w km 3+550	2023	122 979,00 zł	
	Przebudowa z rozbudową głównych dróg powiatowych powiatu grajewskiego: 1. Rozbudowa DP nr 1788B w m. Rydzewo 2. Rozbudowa DP nr 1808B na odc. Wojewodzin – Wierzbowo 3. Przebudowa DP nr 1820B na odc. Ławsk – Glinki	2023	22 370 972,00 zł	środki własne, środki gminne, środki z RFPŁ PIS
	Przebudowa odcinków dróg powiatowych nr 1821B i 1824B na terenach popegeerowskich: 1. Przebudowa DP nr 1824B na odc. od skrzyżowania w Modzelach w kierunku Wąsosza 2. Przebudowa DP nr 1821B na odc. od cmentarza w Słuczu w kierunku Glinek	2023	2 247 700,00 zł	środki własne, środki gminne, środki z RFPŁ PIS
	Budowa kanalizacji deszczowej na odcinku ul. Grunwaldzkiej w Szczuczynie w DP nr 1806B	2022	68 511,00 zł	środki własne, środki gminne

Zagrożenia poważnymi awariami	W ramach zadania Przyspieszenia działań ratownictwa technicznego oraz chemiczno-ekologicznego prowadzonych w terenach trudnodostępnych zakupiono i przekazano KP PSP Grajewo: środki sorpcyjne i neutralizatory, silnik zaburtowy do łodzi hybrydowej, sprzęt nurkowy, samochód specjalny SD-30 z drabiną m. Volvo	2022-2023	3 492 500,00 zł	środki własne, środki gminne (Gmina Rajgród), środki ubezpieczeniowe, środki z Programu Modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2022-2025
Razem koszty			47 731 555,55 zł	

Poniżej w formie tabelarycznej przedstawiono zadania zrealizowane w latach 2022 – 2023 na terenie powiatu grajewskiego w zakresie ochrony środowiska w poszczególnych obszarach interwencji. Zgromadzone poniżej dane są informacjami pochodzącymi z gmin, instytucji i podmiotów gospodarczych w celu analiz przeprowadzonych zadań, ich kosztów i źródeł finansowania. Poniższe zestawienie jest też punktem odniesienia co udało się wykonać przez okres dwóch lat i na czym należy się skupić w kolejnych latach.

Harmonogram zrealizowanych inwestycji w innych jednostkach w latach 2022 – 2023

Obszar interwencji	Nazwa inwestycji	Termin realizacji	Koszt	Źródła finansowania
Gmina Grajewo				
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Rozbudowa budynku Urzędu Gminy wraz z termomodernizacją z zastosowaniem OZE (pompa ciepła, fotowoltaika)	2016-2023	1 500 000,00 zł	środki własne, środki z PROW nie zrealizowano
	Termomodernizacja budynku szkoły w Wierzbowie	2016-2023	611 000,00 zł	środki własne, środki z RPO WP
	Termomodernizacja świetlicy z zastosowaniem OZE plus c.o. i kanalizacji w m. Kurejwa	2016-2023	400 000,00 zł	środki własne, środki z Europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych nie zrealizowano

	Wyposażenie wszystkich obiektów gminnych w kolektory słoneczne	2016-2023	200 000,00 zł	środki własne, środki z Europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych nie zrealizowano
	Budowa Świetlicy Wiejskiej w miejscowości Toczyłowo wraz z garażem OSP	2021-2023	756 843,00 zł	środki własne
	Rozbudowa oświetlenia drogowego Koszarówka, Szymany, Szymany-Kolonia	2023	184 097,64 zł	środki własne
	Rozbudowa oświetlenia drogowego w m. Sojczyn Borowy	2023	448 646,92 zł	środki własne
Zagrożenia hałasem	Modernizacja dróg gminnych	2016-2021	7 402 000,00 zł	środki własne, środki z Funduszu Pomocowego
	Modernizacja dróg gminnych w m. Toczyłowo	2022-2023	9 488 526,23 zł	środki własne, środki z RFPL PIS
	Przebudowa drogi gminnej 142532b Białaszewo-Sulewo Kownaty do granicy z gminą Wąsosz	2022	1 626 838,90 zł	środki własne, środki z RFRD
	Przebudowa drogi gminnej 103338B grunty wsi Toczyłowo poprzez trójwarstwowe utwardzenie nawierzchni emulsją asfaltową i kruszywem naturalnym	2022	320 532,74 zł	środki własne, środki z PROW
	Przebudowa drogi gminnej 103326B do m. Sojczynek	2023	2 024 234,62 zł	środki własne, środki z PROW
	Przebudowa drogi 103311B Wojewodzin-Lękowo	2023	3 520 217,96 zł	środki własne, środki z RFRD
	Przebudowa dróg w m. Ciemnoszyje	2023	691 841,85 zł	środki własne
	Budowa ścieżki wraz z przejściem dla pieszych w m. Danówek	2023-2024	186 282,39 zł	środki własne, środki z RFRD
	Budowa bieżni lekkoatletycznej wraz ze skocznią w dal SP Wierzbowo	2023	872 543,48 zł	środki własne, środki z dotacji z budżetu Województwa Podlaskiego
	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	2023	1 252 221,00 zł	środki z subwencji ogólnej
	Przebudowa sieci wodociągowej w m. Wojewodzin	2023	1 347 180,67 zł	środki własne
	Budowa i rozbudowa urządzeń wodociągowych na terenie SUW Wojewodzin i przepompowni wody w m. Popowo	2022-2023	4 950 003,39 zł	środki własne, środki z RFPL PIS
Razem koszty			36 283 010,79 zł	
Miasto Grajewo				
Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa sieci wodociągowej na os. M. Konopnickiej (ul. Kolejowa, ul. Stefczyka, ul. Działkowa, ul. Kwiatowa)	2021-2023	2 040 855,00 zł	środki własne, środki z RFRD
	Budowa kanalizacji sanitarnej na os. M. Konopnickiej (ul. Kolejowa, ul.	2021-2023	2 068 531,00 zł	środki własne, środki z RFRD

	Stefczyka, ul. Działkowa, ul. Kwiatowa)			
	Budowa kanalizacji deszczowej na os. M. Konopnickiej (ul. Kolejowa, ul. Stefczyka, ul. Działkowa, ul. Kwiatowa, ul. Łąkowa)	2021-2023	3 216 570,00 zł	środki własne, środki z RFRD
	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Geodetów	2021-2022	427 948,00 zł	środki własne, środki z RFIL
	"Rewitalizacja Centrum Grajewa - termomodernizacja budynków komunalnych przy ul. Elckiej 1 i 5"	2022	1 342 368,00 zł	środki własne, środki z RFIL
Razem koszty			9 096 272,00 zł	
Gmina Radziłów				
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Budowa oświetlenia wraz z monitoringiem terenu przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Radziłowie	2022	124 919,49 zł	środki własne, środki z Rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniejsz im. Władysława Stasiaka na lata 2022-2024
	Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w msc. Klimaszewnica	2022	55 000,00 zł	środki własne, środki z POW WP-Kreatywna Wieś
	Rozbudowa świetlicy wiejskiej w msc. Karwowo	2022	212 532,34 zł	środki własne
	Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w msc. Słucz	2022	355 831,65 zł	środki własne, środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 dla gmin z przeznaczeniem na inwestycje realizowane w miejscowościach, w których funkcjonowały zlikwidowane państwowe przedsiębiorstwa gospodarki rolnej
	Zakup autobusu 20 miejscowego z jednym miejscem przystosowanym do przewozu jednej osoby niepełnosprawnej na wózku inwalidzkim w tym wyposażonego w najazd do transportu wózków inwalidzkich	2022	330 870,00 zł	środki własne, środki z PFRON
	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Radziłów poprzez zakup i montaż 166 lamp ledowych	2023	164 672,00 zł	środki własne
	Wykonanie instalacji fotowoltaicznej oraz instalacji elektrycznej budynku użyteczności publicznej – świetlicy wiejskiej w Łojach -Awissa	2023	98 223,22 zł	środki własne, środki z POW WP-Kreatywna Wieś

	Wykonanie instalacji oświetlenia zewnętrznego oraz systemu telewizji dozorowej na terenie Szkoły Podstawowej w Słuczu oraz Stacji Uzdatniania Wody w Słuczu	2023	125 140,71 zł	środki własne, środki z Rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniejsz im. Władysława Stasiaka na lata 2022-2024
Zagrożenia hałasem	Rozbudowa i przebudowa dróg gminnych nr 104158B i 162714B oraz przebudowa drogi gminnej nr 162717B w msc. Klimaszewnica	2021-2022	1 785 055,88 zł	środki własne, środki z RFRD, środki z RFIL
	Budowa przejścia dla pieszych w msc. Zakrzewo	2022	127 995,03 zł	środki własne, środki z RFRD - Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na przejściach dla pieszych
	Budowa ulicy Sadowej w msc. Radziłów	2022-2023	579 765,09 zł	środki własne, środki z RFRD, środki z RFIL
	Przebudowa drogi gminnej nr 162505B Klimaszewnica – Kieljany oraz przebudowa drogi gminnej nr 104157B w msc. Kieljany	2022-2023	4 847 987,33 zł	środki własne, środki z RFPL PIS
	Przebudowa z rozbudową drogi gminnej nr 104149B od drogi wojewódzkiej nr 668 do drogi powiatowej nr 1835B	2022-2023	3 536 248,73 zł	Środki własne, środki z RFPL PIS
	Przebudowa z rozbudową drogi gminnej nr 104134B od miejscowości Karwów do miejscowości Święcienin	2022-2023	4 266 824,74 zł	środki własne, środki z RFPL PIS
Gospodarka wodno-ściekowa	Przebudowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Słucz	2021-2022	2 303 894,39 zł	środki z RFIL, Środki własne
	Budowa przepompowni wody w Święcieninie	2021	1 338 743,10 zł	środki z RFIL Środki własne
	Budowa sieci wodociągowej PVC 90 w ulicy Gumiennej w Radziłowie o długości 120 m	2022	39 138,37 zł	środki własne
	Budowa sieci wodociągowej o długości 320 m i jednego przyłącza wodociągowego w miejscowości Sośnia.	2023	82 790,00 zł	środki własne
Zasoby przyrodnicze	Poprawa infrastruktury turystycznej miejscowości Mścichy	2021-2022	213 571,78 zł	środki własne, środki z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie
Razem koszty			20 589 203,85 zł	

Gmina Rajgród				
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Instalacja OZE w Gminie Rajgród	2023	1 582 101,82 zł	środki własne, środki z RPO WP na lata 2014-2020
	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Biebrzy (z pompą ciepła)	2023	1 078 407,41 zł	środki własne, środki z FWGiP, środki z RFIL
	Montaż Instalacji OZE na budynku remizy OSP -świetlicy wiejskiej w Beldzie	2022	111 671,00 zł	środki własne, środki z POW WP- Kreatywna Wieś
	Modernizacja oświetlenia ulicznego w gminie Rajgród	2023	1 697 022,00 zł	środki własne, środki z RPO WP na lata 2014-2020
	Przebudowa budynku użyteczności publicznej w Kosówce	2022	470 730,57 zł	środki własne, środki z RPO WP 2014-2020
Zagrożenia hałasem	Przebudowa ul. 1 Maja w Rajgrodzie	2022	381 655,09 zł	środki własne, środki z RFRD
	Przebudowa drogi gminnej nr 102882B (Biebrza-Łamane Grądy)	2022	505 390,25 zł	środki własne, środki z RFRD
	Poprawa jakości infrastruktury drogowej na terenie Gminy Rajgród	2022-2023	11 107 982,72 zł	środki własne, środki z RFPL PIS
	Przebudowa drogi gminnej publicznej nr 102904B w Rajgrodzie - Kolonia Lewa	2023	145 000,00 zł	środki własne, środki z PROW
Zasoby przyrodnicze	Modernizacja nabrzeża portowego Jeziora Rajgrodzkiego	2023	618 345,79 zł	środki własne, środki z FWGiP
	Ochrona krajobrazu oraz zasobów przyrodniczych przy zagospodarowaniu nabrzeża Jeziora Rajgrodzkiego w Rajgrodzie oraz terenów przyległych	2023	12 602 367,63 zł	środki własne, środki z RPO WP
Razem koszty			30 300 674,28 zł	
Gmina Szczuczyn				
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Oszczędna, innowacyjna, zrównoważona i kreatywna wieś Lipnik gm. Szczuczyn (w ramach projektu wybudowano instalację fotowoltaiczną o mocy 6,4 kWp)	2023	34 000,00 zł	środki własne, środki z UM WP
	Opracowanie dokumentacji technicznej budowy PSZOK w Szczuczynie	2022	78 000,00 zł	środki własne
	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta i gminy Szczuczyn	2023	838 000,00 zł	środki własne, środki z RPO WP na lata 2014-2020
Zagrożenia hałasem	Przebudowa ciągu drogi gminnej nr 104252B ul. Sienkiewicza oraz nr 104251B ul. Łąkowa w mieście Szczuczyn	2022-2023	1 657 000,00 zł	środki własne, środki z RFPL PIS
	Przebudowa ulicy Łąkowej w Szczuczynie	2023	1 721 000,00 zł	środki własne, środki z RFRD- Wojewoda Podlaski
Gospodarka wodno - ściekowa	Kompleksowe rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej aglomeracji Szczuczyn	2020-2023	14 420 000,00 zł	Środki własne, środki z RPO WP na lata 2014-2020

	Usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Szczuczyn - etap II (sieć ul. Pawelki, SUW Niedźwiadna)	2021-2022	2 150 200,00 zł	środki własne, środki z PROW na lata 2014-2020
	Remont istniejącej sieci wodociągowej w ul. Pawelki w m. Szczuczyn	2021-2022	44 800,00 zł	środki własne
	Przebudowa kanalizacji deszczowej oraz nawierzchni drogowej, chodników i wjazdów na fragmentach ul. Łomżyńskiej i Kilińskiego w Szczuczynie	2021-2022	2 015 000,00 zł	środki własne, środki z budżetu Powiatu Grajewskiego
	Wymiana złoża filtracyjnego w trzech filtrach FIC/104 na obiekcie SUW Wólka	2023	282 595,00 zł	środki własne
	Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Szczuczynie - etap I i II	2023-2026	350 000,00 zł	środki gminne, środki z RFPL PIS (23.000.000,00 zł) 350.000,00zł - opracowanie dokumentacji
Zasoby przyrodnicze	Utworzenie terenów zielonych w mieście Szczuczyn poprzez zagospodarowanie zieleni ronda wraz z terenami przyległymi, adaptację zieleni ul. Granicznej, wykonanie pasów zieleni wzdłuż ul. Szczuki, Kilińskiego i Łomżyńskiej, utworzenie terenu wypoczynkowego przy ul. Kościelnej, wykonanie "zielonej ściany", wykonanie ogrodu sensorycznego przy ul. Kilińskiego	2023	773 096,00 zł	środki własne, środki z RPO WP
Razem koszty			24 363 691,00 zł	
Gmina Wąsosz				
Zagrożenia hałasem	Przebudowa dróg gminnych Nieciki-Szymany	2022	1 041 556,06 zł	środki własne - 520.212,53zł, środki z RFRD - 521.343,53 zł
	Przebudowa dróg gminnych Kudłaczewo-Kędziorowo	2023	1 454 576,59 zł	środki własne - 848.066,59 zł, środki z RFRD - 606.510,00 zł
	Przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Wąsosz	2022-2023	9 711 494,69 zł	środki własne - 497.426,38 zł, środki z RFPL PIS 9.214.426,38 zł
	Modernizacja drogi dojazdowej do pól w Zalesiu	2022	175 890,00 zł	środki własne 87.890,00 zł, 88.000,00 zł środki z UM WP
Razem koszty			12 383 517,34 zł	

Biebrzański Park Narodowy				
Zasoby przyrodnicze	Edukacja przyrodnicza dzieci i młodzieży - warsztaty edukacyjne	2023	30 000,00 zł	środki z WFOŚiGW w Białymstoku
	Cykliczne wydarzenia edukacyjno-promocyjne	2023	20 000,00 zł	środki z WFOŚiGW w Białymstoku
	Propagowanie wiedzy o przyrodzie konkursy i wydawnictwa edukacyjne	2023	30 000,00 zł	środki z WFOŚiGW w Białymstoku
	Monitoring stanu wód podziemnych i powierzchniowych w 23 punktach monitoringowych	2022-2023	bieżąca działalność	środki własne
	Czynna ochrona ekosystemów nieleśnych w ramach dzierżaw i sprzedaży biomasy - koszenie, zbiór i wywóz	2022-2023	-	środki dzierżawiących i kupujących
	Modernizacja wieży widokowej na polu namiotowym „Biały Grąd”	2023	24 045,84 zł	środki z Funduszu Leśnego
	Przebudowa i rozbudowa węzła urządzeń wodnych Modzelówka oraz udrożnienie i częściowe odtworzenie koryta Martwego Elku wraz z przebudową przepustu w ramach projektu LIFE13 NAT/PL/000050	w trakcie	w trakcie	środki z Komisji Europejskiej
	Ograniczanie liczebności populacji gatunków obcych inwazyjnych roślin na obszarze otuliny BbPN poprzez wykaszanie, ścinanie i wrywanie; zabieg wykonano na 3 stanowiskach na pow. 0,51 ha	2022	nie określono	środki BbPN
	Zwiększenie odporności ekosystemów na zmiany klimatu, poprzez utrzymanie otwartego charakteru zbiorowisk nieleśnych związanych z glebami hydrogenicznymi (zmniejszenie ewapotranspiracji) poprzez koszenie na pow. 84,47 ha	2022	nie określono	środki BbPN
	Usuwanie z drzewostanów drzew opianowanych przez owady, grzyby lub uszkodzonych skutek działania niekorzystnych czynników atmosferycznych; działanie prowadzono na pow. 193,97 ha	2022	nie określono	środki BbPN
	Wykładanie pułapek feromonowych na: brudnicę mniszkę, brudnicę nieparkę, kornika drukarza, zwójkę dębową	2022	nie określono	środki BbPN
	Prowadzenie jesiennych poszukiwań owadów w ściółce na próbnym powierzchniach podokapowych	2022	nie określono	środki BbPN
	Ochrona siedliska 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (torfowiska alkaliczne) przez wycinanie drzew i krzewów oraz koszenie; zabieg przeprowadzono na pow. 2,23 ha	2022	nie określono	środki BbPN

Ochrona siedlisk szuwaru wielkoturzycowego (Magnocaricion), pozostałych zbiorowisk torfowiskowych oraz łąk wilgotnych przez koszenie ręczne lub mechaniczne; zabieg wykonano na pow. 284,66 ha	2022	nie określono	środki BbPN
Ograniczanie liczebności populacji gatunków obcych inwazyjnych roślin na obszarze BbPN poprzez wykaszanie, ścinanie i wyrywanie; zabieg wykonano na pow. 0,25 ha	2022	nie określono	środki BbPN
Ochrona siedliska 6120 Ciepłolubne murawy napiaskowe, przez koszenie z użyciem sprzętu ręcznego lub lekkiego ciągnika; zabieg wykonano na pow. 0,04 ha	2022	nie określono	środki BbPN
Ochrona siedliska 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe przez wycięcie pojedynczych drzew (brzozy i osiki), podrostu drzew i krzewów oraz ich odrośli; zabieg wykonano na pow. 0,57 ha	2022	nie określono	środki BbPN
Ochrona siedliska 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe przez koszenie z użyciem sprzętu ręcznego; zabieg wykonano na pow. 0,07 ha	2022	nie określono	środki BbPN
Ochrona siedliska 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe przez koszenie mechaniczne; zabieg wykonano na pow. 54,77 ha	2022	nie określono	środki BbPN
Zapewnienie bezpieczeństwa na drogach, szlakach turystycznych, w pobliżu zabudowań, obiektów turystycznych, linii energetycznych poprzez usuwanie leżących drzew i konarów oraz ścinę drzew zagrażających życiu, zdrowiu bądź mieniu ludzkiemu; zabieg wykonano na pow. 107,7 ha	2022	nie określono	środki BbPN
Ochrona wybranych gatunków ptaków (błotniak stawowy, błotniak łąkowy, orlik grubodzioby, derkacz, kszyc, dubelt, rycyk, kulik wielki, krwawodziób, uszatka błotna, wodniczka, cietrzew, czajka) przez koszenie łąk stanowiących ich tereny siedliskowe; zabieg wykonano na pow. 366,45 ha	2022	nie określono	środki BbPN
Ochrona wybranych gatunków ptaków (błotniak stawowy, błotniak łąkowy, orlik grubodzioby, derkacz, kszyc, dubelt, rycyk, kulik wielki, krwawodziób, uszatka błotna, wodniczka, cietrzew, czajka) przez odkrzaczanie łąk stanowiących ich tereny siedliskowe; zabieg wykonano na pow. 1,1 ha	2022	nie określono	środki BbPN

	Wykładanie lizawek solnych, w celu odwodzenia zwierząt od wkraczania w rejon dróg, linii kolejowych oraz upraw leśnych i młodników; zabiegiem objęto pow. ok. 72 ha	2022	nie określono	środki BbPN
	Likwidacja zatorów z roślinności na rzece Jęgrzni	2022	nie określono	środki z PGW WP
	Ochrona cennych zbiorowisk łądowych ekosystemów otwartych, zlokalizowanych w otulinie BbPN, poprzez koszenie mechaniczne i ręczne; zabieg wykonano na pow. 16,77 ha	2023	nie określono	środki BbPN
	Ograniczanie liczebności populacji gatunków obcych inwazyjnych roślin na obszarze otuliny BbPN poprzez wykaszanie, ścinanie i wyrwanie; zabieg wykonano na pow. 0,43 ha	2023	nie określono	środki BbPN
	Ograniczanie liczebności populacji gatunków obcych inwazyjnych roślin na obszarze BbPN poprzez wykaszanie, ścinanie i wyrwanie; zabieg wykonano na pow. 0,39 ha	2023	nie określono	środki BbPN
	Wykonanie cięć stabilizujących drzewostan w ramach cięć przygodnych III, IV klasy wieku; zabieg wykonano na pow. 26,28 ha	2023	nie określono	środki BbPN
	Ochrona zbiorowisk torfowiskowych, w tym szuwaru wielkoturzycowego (Magnocaricion) poprzez koszenie przy użyciu sprzętu mechanicznego z pozostawieniem powierzchni nieskoszonych; zabieg wykonano na pow. 309, 02 ha	2023	nie określono	środki BbPN
	Ochrona zbiorowisk torfowiskowych, w tym szuwaru wielkoturzycowego (Magnocaricion) poprzez wycinanie drzew i krzewów; zabieg wykonano na pow. 9,41 ha	2023	nie określono	środki BbPN
	Ochrona siedliska 6120 Ciepłolubne murawy napiaskowe, poprzez koszenie mechaniczne; zabieg wykonano na pow. 0,04 ha	2023	nie określono	środki BbPN
	Ochrona siedliska 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe przez koszenie z pozostawieniem części powierzchni nieskoszonych; zabieg wykonano na pow. 55,07 ha	2023	nie określono	środki BbPN

	Ochrona wybranych gatunków ptaków (błotniak stawowy, błotniak łąkowy, orlik grubodzioby, derkacz, kszyc, dubelt, rycyk, kulik wielki, krwawodziób, uszatka błotna, wodniczka, cietrzew, czajka) przez koszenie łąk stanowiących ich tereny siedliskowe z pozostawieniem części obszarów nieskoszonych; zabieg wykonano na pow. 377,88 ha	2023	nie określono	środki BbPN
	Ochrona wybranych gatunków ptaków (błotniak stawowy, błotniak łąkowy, orlik grubodzioby, derkacz, kszyc, dubelt, rycyk, kulik wielki, krwawodziób, uszatka błotna, wodniczka, cietrzew, czajka) przez koszenie łąk stanowiących ich tereny siedliskowe z pozostawieniem części obszarów nieskoszonych; zabieg wykonano na pow. 51,41 ha	2023	nie określono	środki BbPN
Razem koszty			104 045,84 zł	
BIOM Sp. z o.o. w Dolistowie Starym				
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Budowa Międzygminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (MPSZOK) w Grajewie	2022-2023	2 919 018,24 zł	środki własne, środki z dofinansowania z POIiŚ
	Rozbudowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Rajgrodzie	2022-2023	1 385 164,50 zł	środki własne, środki z dofinansowania z POIiŚ
	Modernizacja instalacji Sortowni ZZO Koszarówka - razem wydatki w ramach zadania (wk+wnk) Kompostowanie kontenerowe wraz z placem dojrzwania - razem wydatki w ramach zadania (wk+wnk)	2022-2023	23 223 367,83 zł	środki własne, środki z dofinansowania z POIiŚ
			7 355 400,00 zł	
	Rekultywacja składowiska odpadów w miejscowości Wojdy, gm. Rajgród	2021-2024	W trakcie rekultywacji	środki własne
Razem koszty			34 882 950,57 zł	
Łącznie			168 003 365,67 zł	

Wyjaśnienia skrótów:

PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

RPO WP – Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

RFIL – Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych

RFRD – Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg

BbPN – Biebrzański Park Narodowy

POIiŚ - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

FRKF- Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej

RFPL - Rządowy Fundusz Polski Ład

PGW WP - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

RFPL PIS- Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych

UM WP - Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego

FWGiP - Fundusz Wsparcia Gmin i Powiatów

POW WP - Kreatywna Wieś - Program Odnowy Wsi Województwa Podlaskiego - Kreatywna Wieś

PFRON - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

1. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku poinformował, że w latach 2022 – 2023 badania dotyczące natężenia pola elektromagnetycznego zostały przeprowadzone we wcześniej ustalanych lokalizacjach na terenie całego województwa. W powiecie grajewskim okresowe pomiary monitoringowe zostały przeprowadzone w następujących miejscach:
 - 1) w Rajgrodzie przy ul. Jaćwieskiej 6 – wynik 0,8 V/m - badanie z dnia 06.10.2022 roku,
 - 2) w Szczuczynie przy ul. Jana Kilińskiego 42 - wynik 0,8 V/m - badanie z dnia 08.07.2022 roku,
 - 3) w Wąsoszu przy ul. Piaskowej 31 – wynik 0,8 V/m - badanie z dnia 08.07.2022 roku,
 - 4) w Grajewie przy parkingu szpitalnym na ul. Konstytucji 3 Maja 34 - wynik 0,8 V/m- badanie z dnia 06.06.2023 roku,
 - 5) w Grajewie przy Przedszkolu Miejskim nr 4 przy ul. Ełckiej 31- wynik 0,8 V/m- badanie z dnia 06.06.2023 roku,
 - 6) w Radziłowie przy na ul. Szkolnej 2 – wynik 0,8 V/m - badanie z dnia 06.06.2023 roku.
2. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Grajewie przekazała informacje dotycząc poczynionych inwestycji w latach 2022-2023. W roku 2022 ze środków własnych (podstawowych) z budżetu Powiatu Grajewskiego zostały zrealizowane zadanie pn. „Zakup środków sorpcyjnych i neutralizatorów na potrzeby Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Grajewie” na kwotę 2.500,00 zł oraz zadanie pn. „Zakup silnika zaburtowego do łodzi hybrydowej na potrzeby Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Grajewie” na kwotę 20.000,00 zł. Ponadto w roku 2023 były zrealizowane 4 zadania. Pierwsze zadanie pn. „Zakup sortów mundurowych dla strażaków Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Grajewie” ze środków własnych (podstawowych) z budżetu Powiatu Grajewskiego w wysokości 15.000,00 zł. Zakupiono umundurowania wyjściowe dla funkcjonariuszy. Drugie zrealizowane zadanie pn. „Zakup sprzętu nurkowego dla członków SGRW-N Biebrza na potrzeby Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Grajewie” na kwotę 20.000,00 zł (środki z Gminy Rajgród). Zakupiono 2 komplety ubrań wypornościowych. Kolejnym zadaniem było zadanie pn. „Zakup środków ochrony indywidualnej na potrzeby Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Grajewie” na kwotę 16.600,00 zł (środki z Pfleiderer Grajewo Sp. z o.o.). Zakupiono 2 ubrania specjalne, hełm, rękawice specjalne, kominiarki, buty skórzane specjalne. Ostatnim zadaniem był zakup

SD-30 – samochodu specjalnego z drabiną 32m VOLVO FL 280 ROSENBAUER o wartości 3.595.197,00 zł. Samochód został zakupiony przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku na rzecz Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Grajewie. Finansowanie samochodu pochodziło z dwóch źródeł: 3.450.000,00 zł z „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2022 - 2025” oraz 145.197,00 zł ze środków ubezpieczeniowych przekazanych na podstawie art. 38 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2025r. poz. 188).

3. Nadleśnictwo Rajgród przekazało informacje o zalesieniu na terenie powiatu grajewskiego w latach 2022-2023. Jak wynika z danych w roku 2022 była to powierzchnia 0,00 ha, natomiast w roku 2023 była to powierzchnia 2,16 ha. W kolejnych latach należy rozważyć podjęcie przedsięwzięć, których celem będzie dalsze zwiększanie lesistości, ilości zadrzewień i terenów zieleni.

W raportowanych latach na terenie powiatu grajewskiego nie miały miejsca poważne awarie, ani zdarzenia o znamionach poważnych awarii. Należy dołożyć wszelkich starań, aby utrzymać ten stan. Narzędziami temu służącymi są m.in. kontrole i nadzór nad dużymi zakładami, które mają zwiększone ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Bardzo ważne jest również podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców, gdyż droga do racjonalnego gospodarowania środowiskiem i jego zasobami naturalnymi prowadzi przede wszystkim przez naszą świadomość ekologiczną. Dlatego należy kontynuować zadania, a także podejmować kolejne, mające na celu kształtowanie postaw proekologicznych. Realizowane w latach 2022-2023 zadania przyczyniły się do rozwoju i poprawy warunków środowiskowych na terenie powiatu. Zadania realizowane były zgodnie z przyjętym w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Grajewskiego harmonogramem. Część zadań jest w trakcie realizacji lub nie została zrealizowana.

Na terenie powiatu grajewskiego realizowano liczne zadania służące ochronie bioróżnorodności, inwentaryzacji zasobów przyrodniczych oraz edukacji ekologicznej. Podejmowane działania służą poprawie stanu środowiska naturalnego oraz stworzeniu warunków do wdrażania wymagań prawa Unii Europejskiej.

Realizacja celów Programu Ochrony Środowiska Powiatu Grajewskiego polegała na wykonaniu wyznaczonych zadań przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego. Głównym wyznacznikiem realizacji zadań były względy finansowe. Samorządy sukcesywnie, w miarę posiadanych środków budżetowych, eliminują procesy i działania szkodliwe dla środowiska. Wiele działań sformułowanych w Programie Ochrony Środowiska wymaga dużych nakładów finansowych, dlatego niezbędne jest pozyskiwanie na nie środków pozabudżetowych.

Podsumowując analizę powyższych wskaźników i trendów zmian w poszczególnych obszarach interwencji można stwierdzić, że realizowane w latach 2022-2023 zadania ujęte w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Grajewskiego wpłynęły korzystnie na środowisko naturalne.